

Sluttrapport prosjekt 13162: Nytt regulativ 2022/1616 fra EU-kommisjonen øker mulighetene for bruk av resirkulert plastemballasje til næringsmidler.

1. Innledning:

1.1 Bakgrunn

Circular Packaging Cluster (CPC) er en næringsklynge opprettet på initiativ av Den norske Emballasjeforening som er juridisk partner overfor offentlige og private støtteordninger. Klyngen er en uavhengig organisasjon med egne vedtekter og eget styre. Klyngens hovedmål er å gjøre emballasjens verdikjede sirkulær gjennom å identifisere sirkulære blokkeringer og å bidra til å fjerne disse i et samarbeid mellom klyngemedlemmene som er bredt sammensatt av aktørene i verdikjeden. Klyngen har 84 medlemmer og 109 samarbeidspartnere (oktober 2023).

Næringsmidelemballasje utgjør anslagsvis 65% av de ca. 230.000 tonnene med plastemballasje som årlig settes på markedet i Norge, dvs. rundt 150-160.000 tonn. Omtrent 20.000 årstonn PET blir resirkulert via pantesystemet til Infinitem/Veolia. Av den resterende plastemballasjen blir kun ca. 1% resirkulert til ny bruk med matkontakt. Resten nedgraderes til annen bruk, men altfor mye går til forbrenning. Bruken av resirkulert plast til mat har med andre ord et beregnet potensial på 1.400 årstonn per prosentpoeng vi kan øke det resirkulerte innholdet med, så miljøpotensialet er betydelig.

En av de viktigste barrierene for økt bruk av resirkulat til plast med matkontakt er kravet til mattrygghet og et relativt sett rigid krav til emballasjebrukere. Med regulativet EU No 2022/1616 som trådte i kraft 10. oktober 2022 har EU-kommisjonen langt på vei flyttet fokuset fra emballasjeprodusenter og brukere til prosessene for resirkulering. Norge omfattes av regulativet, som skal innarbeides i form av en forordning som tas inn i norsk lov. Regulerende myndighet er Mattilsynet.

Forskriften er først og fremst et verktøy og et rammeverk for utvikling av høyverdig resirkulert plast og må sees i sammenheng med utkastet til nytt regulativ for emballasje og emballasjeavfall – PPWR – Packaging and Packaging Waste Regulation som er under behandling av EU-kommisjonens DG-ENVI (Directorate-General for Environment). Der stilles det krav til spesifikke minimumsnivåer for innblanding av resirkulat for all kontaktsensitiv plast, herunder plastemballasje med matkontakt, innen 1. januar 2030.

1.2 Prosjektets formål og hovedmål

EU-regulativ 2022/1616 trådte i kraft 10. oktober 2022. Det søker å møte behovet for økt bruk av resirkulert plast i emballasje til næringsmidler. Prosjektet har etablert en elektronisk veileder for de viktigste berørte parter i verdikjeden basert på regulativet. Det er lagt vekt på å informere interessentene godt nok til å sikre at de kjenner de viktigste kravene og kan ta i bruk mulighetene de gir.

Veilederen er ikke utfyllende, men gir brukere et verktøy for å forstå hvilket ansvar de har og hvor de kan finne nødvendig hjelp og informasjon når de har behov for det.

2. Metodikk:

2.1 Gjennomgang av regulativet

Regulativet har vært gjennomgått av prosjektleder og Isabell Lien fra Nofima for å hente ut de viktigste punktene for bearbeiding og kommunisering til prosjektgruppen. Gruppen har deretter delt ulike områder av regulativet seg imellom for gjennomgang og kommentarer. Prosjektgruppen har bidratt med ca. 50 timer til denne delen av arbeidet i løpet av prosjektet.

2.2 Tolkning og bearbeidelse av direktivets innhold

Nofima har i tillegg til å delta i prosjektgruppen også hatt et betalt oppdrag med å kvalitetssikre referanser, henvisninger og tolkninger av regulativet. Dette har i etterkant vært bearbeidet av gruppen og kontrollert for relevans i verdikjeden.

2.3 Samarbeidspartnere i prosjektet

Prosjektgruppen har bestått av Einar Aasved Storeide, Unil, Hanna Marie Hauge, NorgesGruppen, Isabell Lien, Nofima, Yngve Krokann, Emballasjeforeningen og Jørgen Ingeberg, Circular Packaging Cluster. Julie Tesdal Håland, seniorrådgiver i Mattilsynet, seksjon kjemisk mattrygghet har i tillegg bistått.

2.4 Arrangement av symposier og utarbeidelse av digital veileder

Circular Packaging Cluster har delt informasjon om prosjektet i løpet av perioden i forbindelse med to klyngemøter. Det også vært arrangert et frokostmøte i form av et webinar samt et fire timers symposium/workshop med 40 deltakere fra verdikjeden der det så langt ferdige utkastet til veilederen ble gjennomgått og kommentert.

Den endelige versjonen som har fått versjonsnummer 1.0 er et resultat av innspill og diskusjon på symposiet. Circular Packaging Cluster har satt sammen og utarbeidet det endelige resultatet i form av en PDF

3. Hovedfunn:

Forordningen og dens hensikt er ikke godt kommunisert fra EU eller norske myndigheter. Det tar normalt lang tid fra en forskrift trer i kraft og til det foreligger en veileder fra ansvarlig myndighet som i dette tilfellet er Mattilsynet. Det ser ut til at Mattilsynets ressurser ikke er tilpasset de oppgavene de skal løse for Staten. Forordningen har ca. 19.000 ord og kommuniserer ikke godt til alle berørte interessenter. Veilederens 14 sider er derfor blitt godt mottatt av alle berørte parter.

3.1. Innhold

Veilederen er en PDF med klikkbar meny på venstre side organisert i følgende sider:

- Forordningen – viktigste mål og oversikt
- Skjematisk fremstilling av prosessene som reguleres og deres rekkefølge
- En kort oversikt over saksbehandling, eksemplifisert gjennom det som gjelder for PET
- Forordningen som verktøy for å øke bruken av resirkulert plast i matkontaktmaterialer
  - Rolle i det grønne skiftet
  - Krav til informasjon
  - Mattrygghet
  - Prosedyrer
  - Hovedtrekk for kriterier, grenseverdier, klassifisering, merking og tilsyn
- Innsamlere og sorterere
  - Ansvar
  - Krav
  - Muligheter
- Gjenvinnere og plastprodusenter
  - Ansvar
  - Krav
  - Muligheter
- Emballasjeprodusenter
  - Ansvar

- Krav
- Muligheter
- Vareprodusenter og merkevareeiere
  - Ansvar
  - Krav
  - Muligheter
  - Kompetansebehov
- Distribusjon og handel
  - Kompetansebehov
  - Muligheter
- Utvikling av ny teknologi
  - Krav til prosedyre for utvikling av ny gjenvinningsteknologi
  - Regulerende myndigheter og kontrollinstanser
- Tidslinje for implementering og sammenhengen med PPWR
- Forholdet til EU og CEAP – Circular Packaging Action Plan
- Relevante lenker og maler

3.2 Implikasjoner og muligheter for norsk industri

I Norge er det så langt kun Veolia som har en godkjent prosess for resirkulering av emballasje som kan benyttes til matkontakt. Det vil ta tid å etablere annen resirkulering av plast enn for PET til drikkevarer, om det i det hele tatt blir økonomisk lønnsomt. De viktigste mulighetene for norsk gjenvinningsindustri kan derfor på kort sikt være innsamling og sortering, evt. utvidelse av pantesystemet eller parallelle systemer for pant av annet enn avgiftsbelagt drikkevareemballasje. Innen sortering og foredling er det imidlertid også muligheter for norske teknologibedrifter å utvikle og pilotere systemer som kan bidra til økt miljøkompetanse innenlands og markedsføres på eksport.

Det er få emballasjeprodusenter i Norge og enda færre som befatter seg med matkontaktmaterialer. Tilpasning til forskriften er helt nødvendig for å møte fremtidige krav og ikke minst konkurranse fra en betydelig import. Her bør det ligge muligheter for norsk emballasjeindustri dersom de evner å omstille seg og å sikre systemer for en stabil produksjon som involverer bruk av resirkulert plast.

Vareprodusenter og merkevareeiere har i tillegg til ansvar og krav også et behov for kompetanse, spesielt på innkjøp og dokumentasjon fra sine leverandører. Sammen med distribusjon og handel har de også et behov for kompetanse, blant annet for å unngå grønnvasking.

4. Kommunikasjon:

Veilederen er sendt ut til klyngens nettverk som omfatter store deler av emballasjens verdikjede. Den er i tillegg distribuert til industri og andre interessenter basert på oversikter fra Grønt Punkt Norge og Norsirk.

Det vil bli sendt en pressemelding til PackMarknaden og Packnews med informasjon om at veilederen kan lastes ned fra klyngens hjemmesider.

9. Dokumenter:

[Lenke til nedlasting av veilederen](#)

[Lenke nedlasting av EU-regulativ 2022/1616 – språkversjoner](#)

Oslo, 30.11.2023

Jørgen Ingeberg, prosjektleder Circular Packaging Cluster